

नियमित दिवाणी दावा क. ११९/२०११ निशाणी ५८ खालील आदेश

प्रस्तुतचा अर्ज वादीतर्फे दिवाणी प्रक्रिया आदेश ६ नियम १७ नुसार दाखल केलेला असून दाव्यात दुरुस्ती करणेस परवानगी मिळणेची विनंती केली आहे.

०२. वादीचे थोडक्यात कथन असे आहे की, वादीने प्रस्तुतचा दावा दावा मिळकतीवर प्रतिवादीने अतिक्रमण करू नये तसेच वहिवाटीस हरकत अडथळा करू नये त्याचप्रमाणे निरंतरचे ताकीद मनाई हुकूमाकरिता दावा दाखल केला. वादीने न्यायालयात दिलेल्या अर्जा अन्वये तालुका भुमी अभिलेख, दौंड यांनी वादी व प्रतिवादी यांच्या मिळकतीची मोजणी केली. सदर मोजणीमध्ये प्रतिवादी क्र. १ ते ३ यांनी दावा मिळकतीमध्ये ४६आर. इतके अतिक्रमण करून त्यात घर बांधकाम केल्याचे निष्पन्न झाले तसा रिपोर्ट नि.५५ सोबत दाखल आहे. करिता प्रतिवादींनी दावा मिळकतीमध्ये ४६आर. इतके अतिक्रमण केलेले क्षेत्र काढून व सदर क्षेत्रावर केलेले बांधकाम काढून मिळणेकरिता सुचविलेली दुरुस्ती करणे आवश्यक आहे. करिता अर्ज मंजूर करणेचे विनेती केली.

०३. प्रस्तुत अर्जास प्रतिवादींनी प्रस्तुत अर्जास म्हणणे नि.६२ वर दाखल केले असून वादींची कथने अमान्य केली आहेत. त्याचप्रमाणे दावा मिळकतीची कोर्ट कमिशन मार्फत झालेली मोजणी अमान्य केली आहे. प्रस्तुतचा दावा दाखल करणे अगोदर सरकारी मोजणी झाली होती. सदर मोजणी नकाशामध्ये व कोर्ट कमिशन मार्फत झालेल्या मोजणी नकाशामध्ये विसंगती आढळून येतात. कोर्ट कमिशन मार्फत झालेली मोजणी चुकीची एकतर्फी व प्रतिवादींच्या गैरहजेरीमध्ये झालेली आहे. वादी यांच्या मिळकतीच्या रेकॉर्डला कोणत्याही प्रकारे १गुंठा पोटखराबा नसताना व प्रतिवादी क्र. १ ते ३ यांच्या क्षेत्रात १एकर १०गुंठे

पोटखराबा असताना मोजणीदारांनी वादीच्या हिश्यामध्ये बेकायदेशीररित्या प्रस्तुतचा पोटखराबा दर्शविला आहे. प्रतिवादी क्र. १ ते ३ यांनी स्वतःच्या हिश्यात व स्वतःच्या पोटखराबा हिश्यामध्ये पुर्वीच घर बांधले आहे. सदर जागेशी व घराशी वादीचा कोणताही संबंध नाही. दावा दुरुस्तीमुळे दाव्याच्या स्वरूपात बदल होईल. करिता अर्ज नामंजूर करणेची विनंती केली आहे.

०४. वादीचा युक्तीवाद ऐकला. पुढील मुद्दे उपस्थित होतात त्यांचेवरील निष्कर्ष मी कारणमिमांसेसह नोंदवित आहे:

अ.क्र.	मुद्दे	निष्कर्ष
१	वादीने दाव्यामध्ये सुचविलेली दुरुस्ती करून मिळणेस पात्र आहे काय?	नकारार्थी
२	आदेश काय?	वादीचा अर्ज नामंजूर करण्यात येत आहे.

कारणमिमांसा

मुद्दा क्रमांक १ बाबत:

०५. वादीचा अर्ज, अर्जास म्हणणे, दावा, कैफियत व दाव्यात दाखल कागदोपत्री पुराव्याचे अवलोकन केले. तसेच दिवाणी प्रक्रिया आदेश ६ नियम १७ अन्वये,

वादकथनातील सुधारणा:— न्यायालयास कार्यवाहीच्या कोणत्याही टप्प्यावर दोहोपैकी कोणत्याही पक्षकारास, त्याच्या वादकथनास, न्याय असेल अशा रीतीने व अशा अटीवर फेरबदल करण्याची किंवा सुधारणा करण्याची मुभा देण्यात येईल आणि पक्षकारांमध्ये वादग्रस्त असलेला खराखुरा प्रश्न निर्णीत करण्यासाठी आवश्यक असतील अशा सर्व सुधारणा केल्या पाहिजे.परंतु न्यायचौकशी सुरु झाल्यानंतर, पक्षकाराने योग्य ती खबरदारी घेऊनसुद्धा न्यायचौकशी सुरु होण्यापूर्वी ती बाब पुढे आणता आली नाही याबाबत न्यायालयाचे समाधान झालेले असल्याखेरीज सुधारणेसाठीचा अर्ज अनुज्ञेय असणार नाही.

०६. दिवाणी प्रक्रिया आदेश ६ निशाणी १७ मधील कायदेशीर बाबीचा परामर्श घेताला तसेच मा.सर्वोच्च न्यायालय व मा. उच्च न्यायालयाच्या पुढील न्यायनिर्णयाचे अवलोकन केले. (ए.आय.आर. १९८० मद्रास १०५; ए.आय.आर. १९६५ सु.को. ११४४; ए.आर.आर. १९६४ सु.को. ९९३. जर प्रस्तावित सुधारणेमुळे (अ) विरुद्ध बाजूस अन्याय होणार नसेल व (ब) दाव्यांतील खरे प्रश्न निकालात काढणे करीता आवश्यकता असेल तर त्या दुरुस्तीस परवानगी दिली पाहिजे.)

०७. वादीने सुचविलेली दुरुस्ती ही कायद्याने आवश्यक असणारी दुरुस्ती आहे काय हे पहाणे आवश्यक आहे. वादीने दावा दाखल केला त्यावेळी दावा मिळकतीवर प्रतिवादी क्र. ४ व ५ यांनी ११आर. इतके अतिक्रमण केले आहे ते काढून मिळावे व प्रस्तुत क्षेत्राचा ताबा मिळावा अशा स्वरूपाचा दावा दाखल केला. दाव्यासोबत वादीने मोजणी नकाशा दाखल केला आहे. सदर मोजणी नकाशा त्याचप्रमाणे दावा दाखल झाल्यानंतर वादीचा अर्ज नि.४४ वरील आदेशा अन्वये वादी व प्रतिवादी यांच्या क्षेत्राची मोजणी करून भुमी अभिलेख खात्याने वादीच्या क्षेत्रावर प्रतिवादीने ४६आर. इतके अतिक्रमण केल्याचे दर्शविले आहे. सदर क्षेत्रावर प्रतिवादी क्र. १ ते ३ यांची घरे दावा दाखल करण्यापुर्वी बांधलेली आहेत. प्रस्तुतची मोजणी ही प्रतिवादींना मान्य नाही. दावा मिळकतीवर अतिक्रमण झाले आहे किंवा नाही तसेच अतिक्रमण झाले असल्यास ते किती झाले आहे ही बाब दोन्ही पक्षांचा पुरावा तसेच मोजणीदारांचा पुरावा न्यायालयासमोर आल्यानंतरच निश्चित होतील. वादीने दावा दाखल करण्यापुर्वी केलेली मोजणी तसेच न्यायालयाच्या आदेशानुसार झालेली मोजणी यामध्ये बरीच तफावत दिसून येते. केवळ न्यायालयीन आदेशाअन्वये भुमी अभिलेख खात्यामार्फत करण्यात आलेली मोजणीचा रिपोर्ट नि.५५ चा आधार घेउन दाव्यामध्ये सुचविलेली दुरुस्ती करणे न्यायोचित ठरत नाही. तसेच प्रस्तुतची मोजणी प्रतिवादींना मान्य नाही. प्रस्तुत मोजणीचा विचार करता प्रतिवादी क्र. १ ते ३ यांची सदर भागात घर बांधलेले

आहेत जर सुचविलेली प्रस्तुत दुरुस्ती दाव्यात केली गेली तर दाव्याच्या स्वरूपात बदल होणार आहे त्यामुळे प्रतिवादीचे नुकसान होणेची शक्यता आहे. वादीच्या कथनानुसार दावा मिळकतीवर अतिक्रमण झाले किंवा नाही ही बाब वादीने सबळ पुराव्यानिशी सिध्द करावयाची आहे. वादीने प्रस्तुत अर्जाअन्वये दाव्यात सुचविलेली दुरुस्ती ही कायद्यांतर्गत नाही. दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश ६ नियम १७ चे अवलोकन केले. तसेच मा. उच्च न्यायालय तसेच मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे अवलोकन केले असता प्रस्तुत दुरुस्ती ही आवश्यक व कायद्यांतर्गत असल्याची बाब वादीने पुराव्यानिशी सिध्द केली नाही. मुद्दा क्र. १ चे उत्तर नकारार्थी नोंदविण्यात येत आहे.

मुद्दा क्रमांक २ बाबत:

०८. मुद्दा क्र. १ चे उत्तर नकारार्थी नोंदविल्याने वादीचा अर्ज नामंजूर होणेस पात्र आहे. करिता मुद्दा क्र. २ चे उत्तराकरिता पुढील आदेश पारित करित आहे:

आदेश

१. अर्ज नामंजूर करण्यात येत आहे.
२. खर्चाबाबत आदेश नाहीत.

सही / —

(मीना प्र. एखे)

२ रे सहदिवाणी न्यायाधीश क.स्तर,
ता. दौंड, जि. पुणे.

दिनांक: १९/०७/२०१७.

CERTIFICATE

I affirm that the contents of this P. D. F. file Judgment are same, word to word, as per the original Judgment.

Name of the Stenographer	:	ATNURE M. C.
Court	:	Mrs. M.P. Ekhe, JMFC, (Court No.2), Daund.
Date	:	19.07.2017.
Judgment signed by the presiding officer on	:	20.07.2017.
Judgment uploaded on	:	20.07.2017.